

Kázání Růžd'ka 4.10.2020

Vinný kmen a ratolesti (díkovzdání za úrodu) (vstup 98)

Introit: *I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, já budu jásosem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása. (Abakuk 3, 17-18)*

Píseň 638

Modlitba

Čtení: Izajáš 5, 1-7

Píseň 610

Text kázání: Jan 15, 1-11

Bratři a sestry,

jako každý rok v tento podzimní čas, scházíme se i letos k bohoslužbě díkovzdání, abychom projevili Bohu vděčnost za to, že má o nás péči. Abychom si uvědomili, že je to **On, který dává vzrůst** veškeré polní bylině, zelenině i ovoci. A samozřejmě také živočichům, zvěři a dobytku, z nichž má člověk užitek. Bůh se o člověka stará, aby neumíral hladu, avšak člověk by se k tomu měl přičinit. Neměl by jen brát na úkor druhých, měl by umět také dávat.

Sami ale jistě víme, že to není ideální. Ve světě je to nevyvážené, na jedné straně přepych, jídlo v popelnících, na druhé hlad a bída. Stále jsou místa, která jsou neúrodná, není tam práce a žije se tam bídě. A pak jsou místa, kde práce by byla, a přesto je mnoho těch, kteří zůstávají na sociálních dávkách a žijí na úkor společnosti.

Bůh však člověka stále volá, aby **nezůstával nečinný a bez ovoce**. Naopak, v Božím plánu je, aby každý přinášel takové ovoce, jak je komu dáno. Oba texty, které jsme dnes četli, přirovnávají člověka k vinné révě. Jak říká Pán Ježíš v Janově evangeliu: „**Já jsem pravý vinný kmen, vy jste ratolesti a můj Otec je vinař.**“ Než si povíme o úloze Pána Ježíše, zaměřme se nejprve na Boha Otce. Toho Ježíš přirovnává k vinaři. U proroka Izajáše jsme četli o vinaři, který se vši láskou a péčí obhospodařoval svou vinici. Vytvořil na své vinici pro vinnou révu ideální podmínky. **Zasadil ji na úrodném svahu**. A dokonce tam čteme, že to byla **réva ušlechtilá**. To znamená, že se dalo očekávat, že se ujme a přinese to nejlepší a nejkvalitnější ovoce. Vinař pro její zdravý růst navíc na své vinici udělal, co mohl. **Zkypřil ji, kameny z ní vybral**. Vinař prostě vytvořil skvělé podmínky. Jeho záměrem totiž bylo sklízet dobré hrozny, a jak čteme dále, nenechal nic náhodě. **Uprostřed vinice vystavěl věž i lis v ní vytesal a čekal**, až víno dozraje.

Naproti radosti z dobré úrody ale prožil po daném čase obrovské zklamání. Místo sladkých hroznů **vydala vinná réva odporná pláňata**. A asi zřejmě tak odporná, že to nemělo cenu ani lisovat. Bylo to prostě k ničemu. Všechny investice na to padly a zbyly jen oči pro pláč. Vinař propadl bezradnosti a to takové, že se ptá: **Co se mělo pro mou vinici ještě udělat a já pro ni neudělal? Když jsem očekával, že vydá hrozny, jak to, že vydala odporná pláňata?** Dáme-li do role vinaře Boha Otce, pak zde máme i ten rodičovský rozměr. V té chvíli Bohu Otcu určitě rozumí všichni rodiče, kterým dospívající děti působí nějaké trápení. Nicméně ten vinař se v emocích na vinnou révu asi dost zlobil. A to dokonce tak, že je rozhodnut jít s ní do sporu: **Ted' tedy, obyvateli Jeruzaléma a muži judský, rozhodněte spor mezi mnou a mou vinicí**. A protože on je ten Pán vinice, může si s vinicí udělat, co chce. A on se rozhodne velice radikálně: **Nyní vás tedy poučím, co se svou vinicí udělám: Odstráním její ohrazení a přijde vniveč, pobořím její zídky a bude pošlapána. Udělám z ní spoušť, nebude už prořezána ani okopána a vzejde bodláčí a křoví, mrakům zakážu zkrápět ji deštěm.**“ V tomto podobenství není řečeno, jak dlouho a kolik let o tuto révu tento vinař pečoval. Každopádně vinaři ví, kolik námahy pěstování révy obnáší během celého roku. A jestli to úsilí nepřináší dlouhodobě ovoce, co s takovou révou? Jenže zde se se navíc nejedná o vinaře, ale o Boha. Cožpak vinař má schopnost zakázat zkrápět vinici deštěm? A další slovo to již zcela otevřeně odhaluje. **Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský a muži judští sadbou, z níž měl potěšení. Čekal právo, avšak hle, bezpráví, spravedlnost, a hle, jen úpění.** Jinými slovy je zde řečeno, že je Bůh zklamaný a zarmoucený ze svého lidu. Z lidu Božího, který by měl být podoben svému Bohu. Z lidu, jenž by měl být světlem, jenž by měl zachovávat právo a nést dobré ovoce. Hospodin zde ale ústy proroka vlastně říká, že tento lid Boží už není Božím lidem. Vždyť se odklonili od svého Boha a už Ho neznají. Přestože měli vytvořeny dobré podmínky.

Přestože jim bylo jasně řečeno, co jim bude přinášet Boží požehnání, nebyli schopni přinášet dobré ovoce.

To slovo tehdy slyšeli Izraelci jako jasné varování Božích soudů a nedali si říct. Nicméně, bratři a sestry, to slovo mluví dnes i k nám. A tak se můžeme sami sebe ptát. Jaké neseme ovoce? Líbí se náš život Bohu? V listu Galatským máme napsáno, jaké ovoce bychom měli nést. Měla by to být **láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání**. Je to ovoce Ducha svatého, ovoce víry, které by druhým okolo nás mělo natolik chutnat, že po Bohu zatouží také. Není to samozřejmě to nejdůležitější měřítko, zda dobře chutnáme, nebo ne. Bible mluví přece i o tom, že jedněm jsme vůní ke spáse, jiným moc nevoníme. Na druhou stranu je dobré někdy vnímat zpětnou vazbu okolí a být i sám k sobě soudný. Vnímat zda jsem člověk mírný a pokojný, anebo ten, který je popudlivý a s kterým to není k vydržení. Zda jsme ten, který nese dobré ovoce, anebo vydává odporná pláňata. Těmi pláňaty jsou např. vlastnosti ve výčtu toho listu Galatským jako protipóly dobrého ovoce: **nečudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci**. Když to tak posloucháme a budeme sami k sobě upřímní, musíme přiznat, že nejsme dokonalí a dokonce některé dobré ovoce nejsme schopni ani sami od sebe nést. Co s tím?

I Hospodin jako dobrý vinař poznal, že z naší sadby nic moc dobrého nevzejde. Že lidský rod již dávno není ušlechtilou révou. V podstatě od založení světa. A jak praví Bible, **všichni zhřešili a nikdo není dobrý**. Má nás tedy cenu sadit, když z nás nic nevzejde? Bůh je skvělý vinař, ví, že by z nás nic nezšlo. Bylo by to marné dílo. Vymyslel proto něco mnohem lepšího. Poslal na zem svého synu. Novou ušlechtilou révu zde zasadil. Pána Ježíše Krista. A On o sobě říká: **Já jsem ten pravý vinný kmen a vy jste ratolesti**. Než abychom uschli a byli vyhozeni a spáleni, nabízí nám Bůh novou šanci. Být naroubován na ušlechtilý kmen. O něčem podobném mluví i apoštol Pavel, když mluví o plané olivě, která byla naroubována, aby nesla dobré ovoce. A zde to máme také. Nejsme sami od sebe schopni vyprodukovat tak dobré ovoce, aby Bohu chutnalo. Můžeme se sice u sebe domnívat, že jsme třeba dost trpěliví, že máme druhé rádi, umíme se ovládat, jsme tišší a já nevím co ještě, stejně před Bohem tomu něco vždycky bude chybět.

Pán Ježíš však dává dobrý návod, jak toto dobré a dokonalé ovoce nést: **Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic**. Bez Krista nemůžeme činit nic ke slávě Boží. Můžeme být hodní lidé, poslušní křesťané, kterým se náboženský život stal životním stylem. Pokud ale nebudeme mít skutečný vztah s Pánem Ježíšem a to natolik těsný jako je naroubovaná větvička ke kmeni, pak nebudeme schopni přinášet kýžené ovoce, i když bychom si mysleli, že ano. Nedávejme však na svůj úsudek, nezapomínejme na to, kdo je vinař! Jen On to může dobře posoudit!

Abychom tedy nesli dobré ovoce, je potřeba být naroubován na Krista, být znovuzrozen. Být s Ním srostlý a prorostlý. A to natolik, že živiny v míze z kmene jménem Ježíš čerpáme a doslova sajeme do svého života. Ta míza to jako síla Ducha svatého. Necháme-li jí proudit našim životem, pak můžeme vydávat ovoce Ducha svatého. Pak se budou i naše životy měnit do těch Božích představ. Pak naše netrpělivost bude proměněna v trpělivost, náš neklid v pokoj, naše nestřídmost v sebeovládání, naše zloba v mírnost, naše lhostejnost v lásku a tak dál. Nesnažme se o to být lepší vlastní silou. Tohle moc nepůjde. Napojme se na Krista a učme se žít z Boží síly. Stojí to za to. **Pak nebudeme nečinní a bez ovoce**. A neopomínejme i to, že je to skutečně důležité dělat. Protože, co se stane se suchými ratolestmi? **Kdo nezůstane ve mně, bude vyvržen ven jako ratolest a uschne; pak ji seberou, hodí do ohně a spálí**. Přestože Bůh našel řešení, jak nás zachránit od věčného ohně, nechává lidem svobodu. Ten, kdo se ale nenapojí na Krista, musí počítat s Božím soudem a ohněm. Suchá viničná ratolest se totiž k ničemu nehodí. Leda ke spálení. A proto, napojme se na Krista, ať neuschne. On je zdroj nevyčerpatelný, ať je doba dobrá nebo zlá. O své se však vždy postará. Amen.

Modlitba Píseň 545 Večeře Páně píseň 621

Slovo posláni: 2. list Petrův 1, 1-11

Požehnání: Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. Amen píseň 550

